Stockholms stad

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2026/856)

Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad,* inklusive däri angivna ramar, fastställs enligt bilaga till utlåtandet och börjar gälla från den 1 januari 2027.
2. Samtliga nämnder ska inarbeta *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad*, inklusive däri angivna ramar, i sin verksamhetsplanering.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad*, inklusive däri angivna ramar, enligt bilaga till utlåtandet att gälla från den 1 januari 2027.
4. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad, (dnr KS 2025/1042), se bilaga 18 i Stockholms stads budget 2026, upphör därmed att gälla när den nya enligt punkt 1 börjar att gälla.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Mandaten för kommunkoncernens finansverksamhet definieras i styrdokumentet *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad* (finanspolicy). Finanspolicyn ska fastställas årligen av kommunfullmäktige och revideras vid behov. Finanspolicy (dnr KS 2025/1042) fastställdes den 19 november 2025, se bilaga 18 i kommunfullmäktiges budget 2026 (dnr KS 2025/1086) och gäller sedan den 1 januari 2026.

Finanspolicyn har tidigare år varit en bilaga till Stockholms stads budget och därmed beslutats av kommunfullmäktige i samma ärende som budgeten. Samtliga styrdokument hanteras nu som självständiga ärenden till kommunfullmäktige för ökad tydlighet och spårbarhet.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholms stad är en stor ekonomisk aktör. Stora investeringar ställer krav på en professionell förvaltning. I finanspolicyn definieras mandaten för den kommunala koncernens finansverksamhet. Finanspolicyn anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom den kommunala koncernen. Finanspolicyn beskriver de finansiella risker den kommunala koncernen exponeras för och hur de ska hanteras.

Tidigare har den behandlats som en del av budgeten. Framöver kommer policyn att behandlas som ett eget beslutsärende. Finanspolicyn kommer då att fastställas årligen av kommunfullmäktige och revideras vid behov.

Bilaga

Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad, dnr KS 2026/856-

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andréa Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag till beslut.
2. Att ändra finanspolicyn för att tillåta investeringar i svensk och europeisk försvarsindustri.
3. Att därutöver anföra

Under den förra mandatperioden drev S-styret förra mandatperioden en överbudspolitik med kraftigt ökade kommunala nettoinvesteringsvolymer för koncernen. Kommunkoncernens externa upplåning ökade med ca 20 mdkr. Den finansiella månadsrapporten för oktober 2026 visar att den externa upplåningen ökat med 3 mdkr sedan årsskiftet. Trenden är en fortsatt ökande skuld. På grund av den höga upplångstaken tvingades Socialdemokraterna att höja ramen för extern upplåning vid flera tillfällen förra mandatperioden till totalt till 110 mdkr. För att ramen inte ska behöva höjas igen behöver upplåningen minska och egenfinansieringsgraden öka.

Därutöver vill vi se en ytterligare förändring av finanspolicyn, så att den tillåter investeringar i svensk och europeisk försvarsindustri. Alla europeiska länder, regioner och städer har ett ansvar att bidra till ökad säkerhet. Vi konstaterar i sammanhanget att flera regioner uppdaterat sin finanspolicy med ändringar som möjliggör investeringar i europeisk försvars- och vapenindustri. Stockholms stad bör göra samma sak. Om medel placeras i svensk försvarsindustri hade det varit bra för Sverige liksom för hela Europas säkerhet.

Reservation av borgarrådet Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis bifalla förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet delar ambitionen om en ansvarsfull finansförvaltning med god kostnadskontroll och begränsade risker. Däremot anser vi att finanspolicyn saknar ett antal vitala delar. Det skulle till exempel behövas uttryckliga krav på återkommande stresstester av högre räntor, försämrade lånevillkor och störningar i betalningsberedskapen. Resultaten ska ingå i underlaget för beslut om låneramar och riskgränser.

Vi föreslår vidare att skuldutveckling, räntekänslighet, borgensåtaganden och centrala riskgränser redovisas samlat och begripligt för kommunfullmäktige och allmänheten inom den ordinarie uppföljningen. Det ska tydligt framgå hur förändrade ekonomiska förutsättningar påverkar stadens handlingsutrymme.

Finansieringen ska stödja klimatomställningen. Vi vill därför att gröna finansieringsformer ska prövas när de är ekonomiskt ändamålsenliga, med tydliga krav på verifierbar klimatnytta. Efterlevnaden av hållbarhetskraven för placeringar ska följas upp och redovisas öppet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 25 november 2026

Emilia Bjuggren
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Per Rosencrantz och Therese Lindström (alla M), som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Kristin Jacobsson (C) som är likalydande med Centerpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Gulan Avci (L) enligt följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige delvis bifaller borgarrådsberedningens förslag till beslut med följande ändringar och tillägg.

att kommunstyrelsen ska ta fram en plan för minskad skuldsättning genom omprioriteringar och tillgångsförsäljningar,

att placeringar i försvarsindustri i Sverige, övriga Norden, EU, Storbritannien och Ukraina ska tillåtas inom gällande riskramar, samt

att staden ska säkerställa och öva reservrutiner för kritiska betalningar vid kris och krig.

Motivering

Skuldsättningen ska minska så att framtida resurser kan gå till skola, omsorg och beredskap. Majoriteten höjde i budgeten för 2025 den externa låneramen från 90 till 110 miljarder kronor. Nu föreslås en höjning av ramen för koncernintern utlåning och borgen från 130 till 145 miljarder. Den externa låneramen ligger kvar på 110 miljarder.

Staden behöver prioritera sina investeringar och pröva tillgångsförsäljningar för att frigöra kapital. Förvärv av befintliga hyresbestånd binder kapital utan att i sig tillföra nya bostäder. Investeringar för att återta väl fungerande verksamheter i egen regi ska inte tränga undan angelägna behov.

Stadens placeringsregler utesluter i dag företag där mer än fem procent av omsättningen kommer från produktion eller distribution av vapen. Det är en otidsenlig begränsning. En stark svensk och europeisk försvarsindustri är nödvändig för vår säkerhet och för Ukrainas försvar. Stockholm ska bidra till den nationella beredskapen genom att möjliggöra placeringar i försvarsindustrin. Kraven på risk, likviditet och tillåtna placeringsformer samt efterlevnad av internationella konventioner ska fortsatt gälla.

Nationellt vill Socialdemokraterna underlätta finansieringen av försvarsindustrin och förespråkar statligt delägarskap i exempelvis Saab. Det är svårt att förena den hållningen med att samma bransch generellt utesluts från stadens kapitalplaceringar.

Betalningar av löner, försörjningsstöd och samhällsviktiga leveranser måste fungera även vid elavbrott, cyberangrepp och höjd beredskap. Därför ska reservrutiner finnas och övas regelbundet.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Mandaten för kommunkoncernens finansverksamhet definieras i styrdokumentet *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad* (finanspolicy). Finanspolicyn ska fastställas årligen av kommunfullmäktige och revideras vid behov. Finanspolicy (dnr KS 2025/1042) fastställdes den 19 november 2025, se bilaga 18 i Stockholms stads budget 2026 (dnr KS 2025/1086) och gäller sedan den 1 januari 2026.

Finanspolicyn har tidigare år varit en bilaga till Stockholms stads budget och därmed beslutats av kommunfullmäktige i samma ärende som budgeten. Samtliga styrdokument hanteras nu som självständiga ärenden till kommunfullmäktige för ökad tydlighet och spårbarhet.

I ärendet föreslås en justering av den interna maximala utlåningen till stadens bolag (men den kommunala koncernens externa maximala upplåning är oförändrad) samt tillägg för hanteringen av ny kommunal skyldighet avseende hyresgarantier.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 november 2026 har i huvudsak följande lydelse.

All finansiell verksamhet är förknippad med risker. *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad* (finanspolicyn) anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen. Finanspolicyn beskriver även de finansiella risker den kommunala koncernen exponeras för och hur de ska hanteras. Riskerna följs löpande upp av en riskkontrollfunktion och rapporteras till kommunstyrelsen.

Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad (finanspolicyn) anger ramar för finansverksamheten i den kommunala koncernen och ska årligen uppdateras och fastställas av kommunfullmäktige. Därefter fastställs mer specifika finansiella risklimiter i dokumentet Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad enligt uppdrag via kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott vid efterkommande sammanträde.

Ramen för den kommunala koncernens totala externa upplåning är oförändrad om 110 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta. Se avsnitt 1.5.

Ramen för total utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter höjs från 130 000 mnkr till 145 000 mnkr. Denna ramhöjning innebär inte en ökning av stadens totala externa upplåning, som därmed kvarstår vid 110 000 mnkr i enlighet med stycket ovan. Ramen fastställs med utgångspunkt att kunna finansiera bolagens investeringar i enlighet med budget. Se avsnitt 1.7.

En ny förordning om kommuners skyldighet att utställa hyresgarantier började gälla den 1 september 2026. Det innebär att kommuner får en skyldighet att erbjuda

hyresgarantier till hushåll som uppfyller uppsatta kriterier. Garantin omfattar minst sex månadshyror och gäller i minst två år, samtidigt som kommunen har möjlighet att rikta återkrav mot hushållet vid eventuellt infriande av garantin. Hyresgarantier inkluderas därmed som ett nytt avsnitt 1.9, och särskiljs från ordinarie kommersiella borgensåtaganden och garantier.

Utöver detta har titel för styrdokumentet justerats språkligt samt endast ändringar av redaktionell karaktär gjorts. *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad* redovisas i bilaga 1.

Stadsledningskontoret föreslår utifrån det som redovisats, att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad,* inklusive däri angivna ramar, enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och att den börjar gälla från den 1 januari 2027.